

Ändringar i lagen om trängselskatt (prop. 2004/05:151)

Sammanfattning

I betänkandet tillstyrker utskottet regeringens föreslagna ändringar i lagen om trängselskatt. Ändringarna gäller placeringen och benämningen på vissa betalstationer vid Stockholms infarter.

Utskottets ställningstagande har föranlett en reservation (m, fp, c) där partierna fullföljer motionsyrkanden om att propositionen skall avslås.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Ändrad placering av betalstationer vid uttag av trängselskatt i Stockholm	5
Reservation.....	8
Ändrad placering av betalstationer vid uttag av trängselskatt i Stockholm (m, fp, c)	8
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	9
Propositionen.....	9
Följdmotioner.....	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ändrad placering av betalstationer vid uttag av trängselskatt i Stockholm

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:151 och avslår motionerna 2004/05:Sk16 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Sk17, 2004/05:Sk18 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Sk19 och 2004/05:Sk20.

Reservation (m, fp, c)

Stockholm den 31 maj 2005

På skatteutskottets vägnar

Susanne Eberstein

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Susanne Eberstein (s), Ulla Wester (s), Lennart Hedquist (m), Per Erik Granström (s), Per-Olof Svensson (s), Lennart Axelsson (s), Ulf Sjösten (m), Mats Berglind (s), Gunnar Andrén (fp), Jörgen Johansson (c), Catharina Bråkenhielm (s), Stefan Hagfeldt (m), Britta Rådström (s), Anne-Marie Ekström (fp), Per Rosengren (v) och Peter Rådberg (mp).

Redogörelse för ärendet

I ärendet behandlar utskottet regeringens proposition 2004/05:151 Ändringar i lagen om trängselskatt och fem följdmotioner. Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut framgår av *bilaga 1*. Regeringens förslag till lagtext återges i *bilaga 2*.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår att vissa ändringar görs i den karta avseende Stockholms kommun av vilken det framgår var betalstationerna för uttag av trängselskatt, skall placeras.

Utskottets överväganden

Ändrad placering av betalstationer vid uttag av trängselskatt i Stockholm

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens föreslagna ändringar avseende placering och benämning av betalstationer vid uttag av trängselskatt i Stockholm och avslår de motioner som väckts i ärendet.

Jämför reservation (m, fp, c).

Bakgrund

Riksdagen antog i juni 2004 en lag om trängselskatt som trädde i kraft den 1 januari 2005 (prop. 2003/04:145, bet. 2003/04:SkU35, SFS 2004:629). Trängselskattelagen har generell räckvidd men kommer inledningsvis endast att tillämpas under en tidsbegränsad försöksverksamhet med trängselskatt i Stockholms kommun. I en bilaga till lagen, som träder i kraft den dag regeringen bestämmer och gäller t.o.m. utgången av juli 2006, anges de för Stockholms kommun gällande bestämmelserna i fråga om bl.a. placeringen av de skattebelagda passagera liksom skattebeloppens storlek vid olika tidpunkter.

Enligt en förordning som beslutades på regeringssammanträde den 28 april 2005 skall bilagan till lagen om trängselskatt träda i kraft den 3 januari 2006.

Riksdagen antog vidare under hösten 2004 en lag om kommunal medverkan vid statlig trängselskatt som komplettering till trängselskattelagen (prop. 2003/04:169, bet. 2004/05:SkU4, SFS 2004:772). Om det i en kommun eller ett landsting skall tas ut trängselskatt får kommunen eller landstinget träffa avtal med staten om att biträda staten med information om systemet med trängselskatt samt förvaltning och upphandling med anledning av trängselskatten.

I samband med budgetbehandlingen för 2005 beslutade riksdagen slutligen att trängselskatt inte skall betalas för miljöanpassade bilar som är utrustade med teknik för drift helt eller delvis med el, alkohol eller annan gas än gasol (prop. 2004/05:1, bet. 2004/05:FiU1, SFS 2004:1037).

Motioner med yrkanden om trängselskattens avskaffande avslogs av riksdagen under hösten 2004 i samband med budgetbeslutet för år 2005 (bet. 2004/05:FiU1).

Propositionen

Den i bilagan till trängselskattelagen fogade kartan över betalstationernas placeringar vid Stockholms infarter ändras på så sätt att betalstationerna vid Roslagstull och Baron Rålamb's väg ersätts med en ny betalstation vid Roslagsvägen vid Ålkistan. Dessutom förtydligas benämningen och placeringen av andra betalstationers lägen. Ändringarna skall bl.a. bättre tillgodose kraven på trafiksäkerhet.

Ändringen bedöms inte få några offentlig-finansiella effekter.

Motionerna

I motion Sk16 av Hillevi Engström (m) yrkas avslag på propositionen (yrkande 1) och ett tillkännagivande angående betalstationernas lokalisering (yrkande 2). Motionären finner det märkligt att riksdagen skall ta ställning till var kontrollplatserna skall placeras. Det borde vara en fråga för kommunen att bestämma.

I motion Sk17 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m) yrkas avslag på propositionen. Enligt motionen borde trängselskattelagen aldrig ha antagits och inga ändringar i lagen, förutom förslag om avskaffande, är därför bra.

I Folkpartiets kommittémotion Sk18 av Anna Grönlund Krantz m.fl. yrkas avslag på propositionen med hänvisning bl.a. till att riksdagen inte skall behöva belastas med den aktuella typen av detaljfrågor (yrkande 1). Folkpartiet har tidigare i sak kritiserat trängselskattelagen och formerna för dess tillkomst. Efter riksdagsbeslutet i juni 2004 har lagens brister blivit tydliga och i motionen begärs ett tillkännagivande från riksdagen om att lagen om trängselskatt bör upphävas från den 1 januari 2006 (yrkande 2).

Kristdemokraterna anför i kommittémotion Sk19 av Per Landgren m.fl. att försöket med trängselskatt i Stockholm bör avbrytas. Kristdemokraterna motsatte sig från början försöket med trängselskatt med hänvisning till att beslutet strider mot den kommunala självstyret och är ett slöseri med skattebetalarnas pengar.

Centerpartiet, slutligen, yrkar i kommittémotion Sk20 av Jörgen Johansson m.fl. avslag på propositionen och anför att det föreligger ett fundamentalt fel när riksdagen tvingas fatta beslut om kommuner skall införa trängselskatt. Enligt motionen bör den utredning av regeringsformen som aviserats föreslå en lösning på problemet.

Utskottets ställningstagande

De föreslagna förändringarna och förtydliganden avseende betalstationernas placeringar och benämningar i Stockholm skall tillgodose krav på en förbättrad trafiksäkerhet och önskemål om att betalstationerna inte skall klyva universitetsområdet samt förhindra att det går att undgå att betala trängselskatt genom att köra genom den känsliga miljön på Norra Djurgår-

den. Utskottet anser att regeringens förslag förbättrar förutsättningarna för att den försöksverksamhet med trängselskatt i Stockholm som avses börja i januari 2006 skall kunna genomföras på ett bra och trafiksäkert sätt.

Avslagsyrkandena i motionerna Sk16 (m), Sk17 (m), Sk18 (fp) och Sk20 (c) motiveras inte med några sakliga argument utan endast av att motionärerna ogillar såväl trängselskatten som sådan som formerna att besluta om denna skatt. När det som här gäller en trafiksäkerhetsfråga finner utskottet denna inställning föga ansvarig.

När det gäller yrkandena om att upphäva trängselskatten vill utskottet erinra om att skatteproblematiken och de därtill anknutna frågorna om formerna att besluta om skatten – som nämnts ovan – ingående prövats i samband med skattens införande. Det visade sig därvid att Folkpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna förklarade sig godta miljöavgifter i trafiken – bara inte utformade som en skatt till staten, trots att all rättslig expertis ansåg att sådana miljöavgifter som partierna förespråkade hade tydlig skattekaraktär enligt gällande grundlagar. Moderata samlingspartiet ställde sig däremot helt avvisande till alla former av sådana miljöavgifter. Även efter trängselskattelagens antagande, i samband med den senaste budgetbehandlingen, har riksdagen avslagit ett antal motioner om att upphäva skatten redan innan den börjat tillämpas. Vid det förhållandet finner utskottet inga skäl att ompröva sitt tidigare ställningstagande att trängselskatten behövs av miljöskäl och transportpolitiska skäl och avvisar därför helt tanken på att nu föreslå ett uttalande om att upphäva skatten.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker samtliga motioner.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation.

Ändrad placering av betalstationer vid uttag av trängselskatt i Stockholm (m, fp, c)

av Lennart Hedquist (m), Ulf Sjösten (m), Gunnar Andrén (fp), Jörgen Johansson (c), Stefan Hagfeldt (m) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om trängselskatt. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Sk16 yrkande 1, 2004/05:Sk17, 2004/05:Sk18 yrkande 1 och 2004/05:Sk20, bifaller delvis motionerna 2004/05:Sk16 yrkande 2, 2004/05:Sk18 yrkande 2 och 2004/05:Sk19 samt avslår proposition 2004/05:151.

Ställningstagande

Vi anser att propositionen skall avslås eftersom riksdagen inte bör besluta i sådana detaljfrågor som var betalstationer i Stockholm skall placeras. Det är frågor som bör beslutas på lokal nivå. Moderata samlingspartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet motsatte sig riksdagens beslut i juni 2004 att införa trängselskatt eftersom vi ansåg att trängselskatt i Stockholm endast var ett sätt för Socialdemokraterna att behålla regeringsmakten efter valet 2002. För att tillmötesgå Miljöpartiets krav på trängselskatt i Stockholm toppstyrde den socialdemokratiska ledningen lokala politiker och påtvingade kommunens och regionens invånare skatten, tvärt emot givna vallöften. Trängselskatten har brister från konstitutionell, principiell och författningsteknisk utgångspunkt och borde ha övervägts och utretts bättre. Enligt vår uppfattning bör lagstiftningen snarast upphävas. Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2004/05:151 Ändringar i lagen om trängselskatt:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt.

Följdmotioner

2004/05:Sk16 av Hillevi Engström (m):

1. Riksdagen avslår proposition 2004/05:151 i enlighet med vad som anförs i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om betalstationernas lokalisering.

2004/05:Sk17 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen avslår proposition 2004/05:151.

2004/05:Sk18 av Anna Grönlund Krantz m.fl. (fp):

1. Riksdagen avslår proposition 2004/05:151 i dess helhet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lagen (2004:629) om trängselskatt bör upphävas fr.o.m. den 1 januari 2006.

2004/05:Sk19 av Per Landgren m.fl. (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avbryta försöket med trängselskatt i Stockholms innerstad.

2004/05:Sk20 av Jörgen Johansson m.fl. (c):

Riksdagen avslår regeringens proposition 2004/05:151.

BILAGA 2

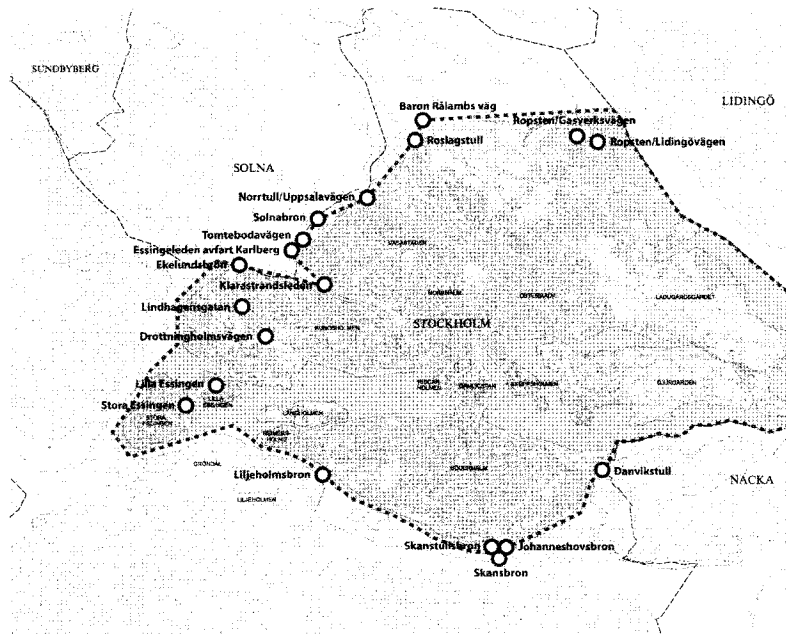
Regeringens lagförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt

Härigenom föreskrivs att punkt 1 i bilagan till lagen (2004:629) om trängselskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

1. Karta av vilken framgår var de skattebelagda betalstationerna skall placeras.

Föreslagen lydelse

1. Karta av vilken framgår var de skattebelagda betalstationerna skall placeras.

